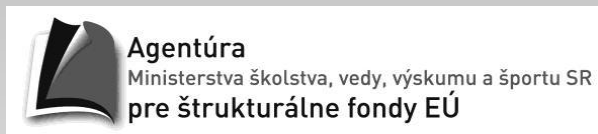

Premena tradičnej školy na modernú
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť“

Na ceste k moderným národom

Vo víre revolúcií

Dejepis pre 8. ročník ZŠ
Autor: Lenka Ščambová
ZŠ Radol'a

Čo už vieme

- Kto boli osvietenenci? Aký bol ich prínos?
- Aké práva priniesla revolúcia vo Francúzsku?
- Ukážte na mape Európy územné zmeny, ktoré priniesol Viedenský kongres.
- Vysvetlite pojem dekabristi, aké boli ich ciele aký osud ich postihol?

Revolúcia 1830

- ◉ po Viedenskom kongrese v európskych krajinách opäť absolutizmus,
- ◉ panovníci odmietajú myšlienky francúzskej revolúcie,
- ◉ národy sa usilujú o prijatie ústavy, zavedenie republiky, národné uznanie a zjednotenie,
- ◉ nacionalizmus.

Ohniská revolučných nepokojov v Európe 1830

- ◉ **Taliani** - zbaviť sa rakúskeho vplyvu, túžba po zjednotení
- ◉ **Nemci** - zjednotiť Nemecko na etnickom princípe, oslabiť rakúsky vplyv
- ◉ **Poliaci** - bojovať proti ruskej nadvláde
- ◉ **Balkánske národy** - vymaniť sa spod osmanskej nadvlády
- ◉ **Slovania v habsburskej monarchii** - formovať slovanské povedomie, prejaviť národné snahy
- ◉ **Francúzi** - bojovať proti absolutizmu kráľa Karola X.
- ◉ **Belgičania** - odtrhnúť sa od Holandska

Jar národov

- revolučné roky 1848/1849,
- revolúciu z roku 1830 sa podarilo potlačiť, nie však zahasť,
- národné požiadavky ,
- boj proti absolutizmu.

REVOLUČNÁ EURÓPA (1815 – 1871)

Francúzsko

- ◉ centrum revolučného výbuchu,
- ◉ vzbúrenci zvrhli panovníka = Francúzsko republikou,
- ◉ prvý prezident Ľudovít Napoleon – v roku 1851 obnovil cisárstvo,
- ◉ Francúzsko jeden z najdôležitejších štátov Európy,
- ◉ koniec moci spôsobila porážka v prusko-rakúskej vojne v roku 1870.

Taliansko

- ◉ územie Talianska rozdelené,
- ◉ Giuseppe Mazzini – založil hnutie Mladé Taliansko, chcel oslobodiť a zjednotiť Taliansko, a pretvoriť ho na republiku,
- ◉ armáde habsburskej monarchie sa podarilo piemontské vojská poraziť.

Nemecko

- snahy o zjednotenie Nemcov do jedného štátneho celku,
- Vorparlament mal za úlohu vypracovať ústavu,
- panovníkom sa mal stať pruský kráľ Friedrich Wilhelm IV., ktorý odmietol prijať korunu od revolucionárov.

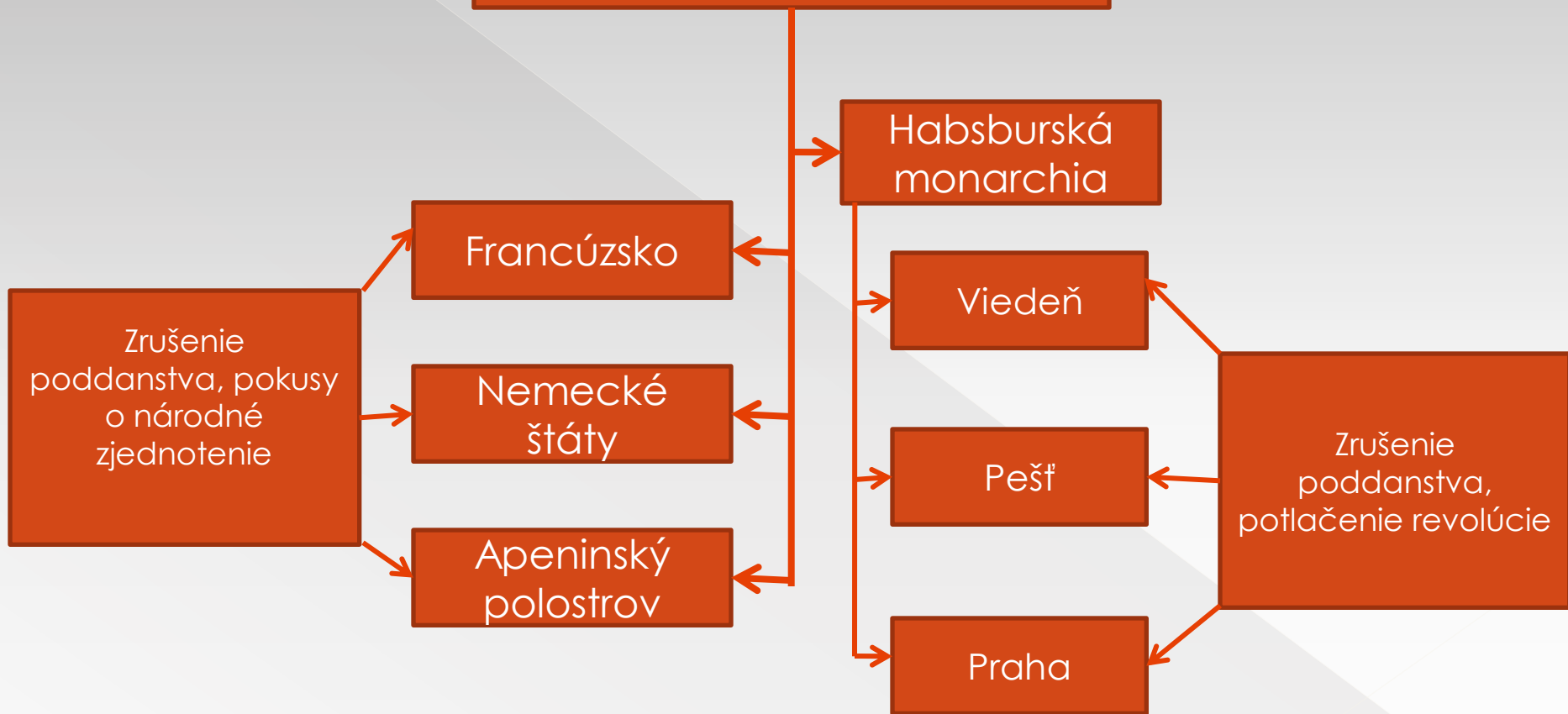
Habsburská monarchia

- národnostná nejednotnosť ríše,
- jednotlivé národnostné celky nedokázali zjednotiť svoje záujmy,
- Maďari žiadali rovnocenné postavenie s rakúskou časťou monarchie, Uhorsko = maďarský štát,
- príslušníci slovanských národov sa orientovali na panslavizmus,
- panovník František Jozef I. za pomoci ruského cára v roku 1849 maďarskú revolučnú armádu porazil.

Pojmová mapa Jar národov v Európe

Revolúcie 1848/1849

Poznámky

Vo víre revolúcií

Revolúcia 1830

Jar národov 1848/1849

národy sa usilujú o prijatie ústavy, zavedenie republiky, národné uznanie a zjednotenie

- **Taliani** - zbaviť sa rakúskeho vplyvu, túžba po zjednotení
- **Nemci** - zjednotiť Nemecko na etnickom princípe, oslabiť rakúsky vplyv
- **Poliaci** - bojovať proti ruskej nadvláde
- **Balkánske národy** - vymaniť sa spod osmanskej nadvlády
- **Slovania v habsburskej monarchii** - formovať slovanské povedomie, prejaviť národné snahy
- **Francúzi** - bojovať proti absolutizmu kráľa Karola
- **Belgičania** - odtrhnúť sa od Holandska

Čo sme sa naučili

1. V ktorých krajinách dochádzalo po napoleonských vojnách k národno-revolučným hnutiam? Aké boli ich ciele?
2. Pomocou pojmovej mapy opíšte priebeh revolúcie 1848/1849 v Európe.

Pojmová mapa

3. Vysvetlite pojmy absolutizmus, nacionalizmus, liberalizmus, panslavizmus.

Zdroje:

- Bednářová, Krasnovský , Ulrichová: Dejepis pre 8. roč. základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- www.wikipedia.sk
- www.google.sk – obrázky